

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

6 maart 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over ruimte voor volkssporten, in het bijzonder krulbollen	1
Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de invoering van een selectief sloopbestek	3
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het zogenaamde Atriumbeleid van de buitendienst van het agentschap Ruimtelijke Ordening in West-Vlaanderen	5
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het verruimen van de vrijstellingsmogelijkheden binnen artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is	
Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de te volgen stedenbouwkundige procedure bij de plaatsing van fotovoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten	7
Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over afwijkingen op gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen bij niet-ontvoogde gemeenten	13

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over ruimte voor volkssporten, in het bijzonder krulbollen

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, misschien is de vraag naar ruimte voor volkssporten en specifiek voor krulbollen een beetje speciaal. Krulbollen is in Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen, maar vooral in het Meetjesland, zeer levendig, maar volgens collega's is het krulbollen ook in andere regio's van Vlaanderen een populaire volkssport. De sport wordt veel beoefend, vooral door oudere mensen, maar ook door jonge mensen.

Op het platteland, in het buitengebied, treft men zowel binnen- als buitenbolbanen aan, zowel in woonzone als in landbouwzone, bij of los van horecazaken, op boerderijen, in bepaalde wijken, als aparte constructies enzovoort. Ook bij wijkkermissen worden vaak tijdelijke constructies opgericht.

Mijnheer de minister, de erfgoedcel Meetjesland, die heel goed werkt, heeft een reeks boekjes uitgegeven onder de titel 'Erfgoed leeft'. Het eerste nummer heeft als titel 'Meetjesland krulbolt'. Dit om aan te tonen dat het werkelijk wel leeft in het Meetjesland.

De erfgoedcel van het Meetjesland heeft een reizende tentoonstelling, 'Expo krulbol', die sinds november 2007 door Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen toert, en voor de eerste graad van het secundair onderwijs werd een educatieve koffer ontwikkeld. Tot midden januari was de tentoonstelling te gast in het Sportimonium van Bloso in Zemst.

Mijnheer de minister, collega's, deze eeuwenoude volkssport heeft een belangrijke maatschappelijke toegevoegde waarde en verdient, naar de mening van de erfgoedcel Meetjesland en volgens mijzelf, een gewaarborgde ruimtelijke plek op het platteland. Maar de gewaarborgde plek wordt bedreigd door de moderne ruimtelijke planningsinstrumenten zoals gemeentelijke, provinciale en Vlaamse ruimtelijke structuurplannen en uitvoeringsplannen. Men zegt dat die weinig ruimte laten voor bolbanen, behalve in woonzones. De banen kunnen niet worden opgenomen in de zone voor sport en recreatie, noch in agrarisch gebied of aanverwante zone-ringen. Volgens mij en volgens velen, verdient deze

volkssport een plaats op het platteland, of moet de plaats op het platteland alleszins behouden blijven.

De volkssportinfrastructuur staakbolling met krulbol wordt niet vermeld in de meeste structuurplannen. In bepaalde gemeenten is men bezig met het opstellen van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, waarbij men zegt dat bepaalde voetbal- of tennisterreinen zonevreemd zijn en geherlokaliseerd moeten worden. De volkssportinfrastructuur wordt over het algemeen niet vermeld bij de zonevreemde structuren. De bolbanen kennen nochtans een hoge bezettings- en activiteitsgraad, die veel hoger ligt dan voor andere zonevreemde sport- en jeugdinfrastructuur.

Ik denk dat deze volkssport niet of heel weinig bekend is bij de ontwerp bureaus die de ruimtelijke structuurplannen en de uitvoeringsplannen opmaken voor de steden en gemeenten. Als ze al bekend is, roept ze het beeld op van restanten uit een boerenverleden.

Ik kom tot de conclusie dat stedenbouwkundigen weinig of geen interesse hebben. Ik neem hun dat niet kwalijk, maar het is aan ons om deze volkssporten hun bestaande ruimtelijke plek te geven en zo de toekomst van de volkssport, die erkend is door de minister van Sport en de Vlaamse Regering, voor de toekomst veilig te stellen.

Mijnheer de minister, op welke wijze kunnen de gemeenten de krulbolbanen, die zowel historisch-cultureel als sportief van groot belang zijn, verankeren in hun structuurplannen? Kan een bepaling worden opgenomen in het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening dat in voorbereiding is?

Ziet u, uw administratie of uw kabinet een oplossing voor deze dringende problematiek, die voor het platteland, maar ook voor bepaalde steden en gemeenten, van heel groot belang is?

De heer Patrick Lachaert: Het is niet alleen in het Meetjesland, maar overal in Vlaanderen zo, dat er de facto gedesaffekteerde landbouwgebouwen voor gebruikt worden, maar strikt juridisch hoort dat daar niet thuis.

Ik zou het iets breder willen beschouwen, voor alle oude volkssporten die plaats innemen. In mijn streek wordt het boogschieten op de liggende wip veel beoefend. Daar moet men ook ruimte voor hebben. Als we het strikt bekijken, zou dat in de recreatiezone moeten gebeuren, maar het gebeurt in de agrarische zone. Eigenlijk hoort het daar niet thuis, maar dat blijft duren.

tot iemand klacht neerlegt. Er zou structureel iets geregeld moeten worden voor dat soort sporten, waarvoor een zeker ruimtegebruik in een gebouw nodig is, met een bepaalde specificering qua bestemming.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, ik wil me graag aansluiten. Het is trouwens ook een hobby die door heel veel jonge mensen wordt beoefend, en niet enkel door bejaarden.

Mijnheer de minister, ik denk dat u zult verwijzen naar de mogelijkheden die het BPA zonevreemde recreatie (bijzonder plan van aanleg) en het RUP zonevreemde recreatie (ruimtelijk uitvoeringsplan) bieden als instrumenten voor de gemeenten. Het zal erop aankomen de gemeenten erop attent te maken dat ze die instrumenten hebben. Ze hebben die instrumenten in handen, maar ze moeten ze ook toepassen.

Ik zou de lijn willen doortrekken met wat we gedaan hebben voor zonevreemde kampplaatsen voor jongeren. Mijnheer de minister, u hebt toen ook een aantal initiatieven genomen om hen erop attent te maken dat ze bij gemeentebesturen terecht kunnen. Zo moeten we aandringen om binnen de structuurplannen en de uitvoeringsplannen aandacht te besteden aan deze volkssporten.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het probleem zich niet alleen stelt voor het aanleggen van een buitenterrein. Meestal vraagt men daar een lokaal bij.

Mijnheer de minister, als we 'ja' zeggen tegen een krulbolterrein buiten het woongebied, volgt onmiddellijk de vraag om er een hokje bij te plaatsen om een pintje te drinken. Ze noemen dat dan een schuilhok, niet voor dieren, maar voor sporters. We zouden ook best eens in ogenschouw nemen wat we daarmee doen. Ik zou 'ja' zeggen, onder strikte voorwaarden.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, ook bij ons is het krulbollen zeer bekend, in de eerste plaats bij de senioren, maar ook bij de jeugd komt het meer op. Een aantal jeugdverenigingen zet zich aan het krulbollen, want zij worden gecharmeerd door deze oude volkssport. In West-Vlaanderen worden deze volkssporten vaak ingeschakeld in recreatieve fiets- en wandelnetwerken en de netwerken van de trage wegen.

De problematiek van de ruimtelijke ordening is misschien in een aantal regio's aanwezig, maar in andere minder. Bij ons is die er minder, want de activiteit zit

meer in woongebied en soms in landelijk gebied. Het gaat meestal om heel kleinschalige initiatieven. Mogelijkheden zijn inderdaad sectorale BPA's voor zonevreemde sport- en recreatieactiviteiten. Op zich is het een heel mooi onderwerp.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, uit de veelvuldige uiteenzettingen bij deze vraag blijkt dat iedereen er zich van bewust is dat het om meer dan louter folklore gaat. Dat was ook de teneur van de vraag. Deze streekgebonden eeuwenoude volkssport blijft erg populair en zorgt mee voor de sociale cohesie, wat welgekomen is in deze tijden. Het verwondert mij dan ook niet dat nogal wat gemeenten ervoor willen zorgen dat de nodige infrastructuur ter beschikking blijft, komt of wordt uitgebreid.

Krulbolbanen zijn lokale recreatieve voorzieningen. Wanneer planningsinitiatieven noodzakelijk of aangewezen zijn, ligt de bevoegdheid hiervoor bij de gemeente. Het is perfect mogelijk dat de gemeente in het kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan ingaat op de ruimtebehoeften van deze krulbanen of andere lokale recreatieve voorzieningen en nadien de uitvoering daarvan regelt via een ruimtelijk uitvoeringsplan. Dat geldt zowel voor nieuwe initiatieven als voor de aanpak van bestaande maar vaak zonevreemde recreatieve activiteiten. Dat hebben we vroeger ook al gedaan met sectorale BPA's voor zonevreemde sportieve en jeugdverblijven.

De gemeente kan de krulbaan bij de aanpak van de recreatieve activiteiten en het onderzoek naar de ruimtebehoeften voor lokale recreatieve voorzieningen een plaats geven in haar gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Het is in haar eigen belang dat ze daarbij zorgt voor in omvang beperkte en vooral strategisch goed uitgekende ruimtelijke structuurplannen waarin een afwegingskader wordt geboden zodat een en ander nadien kan worden verfijnd in een ruimtelijk uitvoeringsplan. Dat kan in één ruk gemeentedeekkend zijn, waardoor je dit op een grootschalig niveau aanpakt.

Een decretaal initiatief lijkt me overbodig. De ruimtelijke aspecten van de krulbolbanen komen het best aan bod in een of ander planningsinitiatief met betrekking tot sport, zonevreemde sport of nieuwe initiatieven die men wil inplanten. Daarvoor is het ruimtelijk uitvoeringsplan op gemeentelijk niveau een mooi instrument.

Mijnheer Matthijs, ik heb de administratie gevraagd eens na te gaan wat er kan en niet kan via het vergunningenbeleid. Ik heb een vrij technische fiche, die ik u zal overmaken. We hebben onderzocht hoe via vergunningenbeleid vandaag heel wat kan worden opgelost.

Daarbij is het bijvoorbeeld belangrijk om na te gaan of het over een tijdelijk geïnstalleerde krulbolbaan gaat of een permanente. Indien het gaat over tijdelijke installaties voor volkssporten, bijvoorbeeld op wijkkermissen, dan is er geen enkel probleem. Weliswaar is het tijdelijke karakter beperkt tot maximaal acht weken per jaar. Ik neem aan dat dit in heel wat gevallen soelaas kan brengen.

De vrijstelling van stedenbouwkundige vergunning, het fameuze besluit van 14 april 2000, moet worden samengelezen met artikel 145sexies van het decreet, waarbij nogal wat activiteiten of inrichtingen worden toegestaan die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen. Daar is dus ook een volledig kader voor. Dergelijke banen leggen naar aanleiding van kermissen, landbouwfeesten enzovoort, is geen enkel probleem.

We hebben ook gekeken naar wat nodig is voor permanente inrichtingen voor krulbolbanen. Er is een opsplitsing tussen binnen- en buitenbanen. Binnenbanen zijn in principe niet vergunningsplichtig wanneer ze deel uitmaken van de binneninrichting van een gebouw. De vrijstelling gebeurt eveneens op basis van het besluit van 14 april 2000. We hebben een tekst laten opstellen met betrekking tot de aanleg van buitenbanen voor krulbollen. Doorgaans zullen ze vergunningsplichtig zijn. We verwijzen daarvoor naar artikel 99, waarin alles wordt geciteerd.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister, ik dank u voor het opzoeken van alle decretale mogelijkheden en besluiten daaromtrent. Dat is schitterend werk. Gewoonlijk geeft u heel lange antwoorden. Nu was het antwoord zeer kort maar heel duidelijk. De zaak ligt in handen van de gemeenten, dat is een heel duidelijke boodschap die ik zal overmaken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de invoering van een selectief sloopbestek

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de resolutie die door de plenaire vergadering op 28 maart 2007 is aangenomen betreffende de verspreiding van asbest in het milieu, werd uitdrukkelijk gevraagd aan de Vlaamse Regering om een

selectief sloopbestek in te voeren zodat kan worden nagegaan of er bij een afbraak of een renovatie van een woning asbest aanwezig is en dat het op een veilige manier kan worden verwerkt. In het actieplan asbest dat door de Vlaamse Regering is goedgekeurd en door minister-president Peeters werd gelanceerd, wordt gesteld dat een selectief sloopbestek een belangrijk instrument is om ervoor te zorgen dat asbestcement afzonderlijk en op een correcte manier wordt gesloopt, opgeslagen en verwijderd. Er werd ook aangegeven dat het selectief sloopbestek zou moeten worden verplicht via een stedenbouwkundige vergunning. Mijnheer de minister, ik ga ervan uit dat er al een aantal stappen genomen zijn. In het actieplan zelf staat dat er omtrent dit selectief sloopbestek een overleg zou plaatsvinden tijdens het eerste trimester van 2007. Ik ben natuurlijk zeer nieuwsgierig naar het overleg in verband met dit selectief sloopbestek.

De minister van Leefmilieu antwoordde op vragen van mij over controle van afbraakwerven, dat men geen controle kan uitvoeren omdat men niet weet waar er afbreken bezig zijn en men nog geen selectief sloopbestek heeft. Ik wil nog eens wijzen op het belang van die vergunning zelf zodat er meer controle kan gebeuren op de werven zelf of op een correcte manier het levensgevaarlijk asbestafval wordt verwijderd.

Mijnheer de minister, heeft het overleg dat was aangekondigd voor het eerste trimester van 2007 betreffende het selectief sloopbestek, plaatsgevonden? Wat was hiervan het resultaat? Vindt u het wenselijk dat via de decreetgeving ruimtelijke ordening het selectief sloopbestek wordt ingevoerd en een specifieke vergunning moet worden aangevraagd wanneer een gebouw wordt gesloopt?

Mijn laatste vraag heeft betrekking op het actieplan asbest dat door de Vlaamse Regering aanvaard werd. In actie nummer 8 staat uitdrukkelijk het engagement dat de selectieve sloop zou worden opgenomen in de bouwvergunning. Ook daarover had ik graag de stand van zaken vernomen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Wat de resolutie en het actieplan inzake de verwijdering van asbest betreft, klopt het dat er allerhande acties worden opgezet. Een aantal van die acties raken wel degelijk mijn bevoegdheid.

Op 10 april 2007 ontving ik een schrijven van toenmalig minister Peeters met de suggestie een selectief sloopbestek gefaseerd in te voeren. Daarbij werd in eerste instantie gekeken naar de verlaten bedrijfsgebouwen.

Ik verleen ook subsidies voor de uitvoering van het decreet ter bestrijding en voorkoming van leegstand en

verwaarlozing van bedrijfsruimten, het zogenaamde Vernieuwingsfonds. Ik heb trouwens in 2005 en 2006 heel wat gesprekken gevoerd met de opstellers van dit sloopbestek, en dan vooral met de voorzitter van de desbetreffende federatie.

Na die brief van minister Peeters is afgesproken dat we dit selectief sloopbestek in een eerste fase zouden toetsen aan een aantal proefprojecten binnen de subsidiedossiers in het kader van de voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten. In de praktijk komt daar nogal wat sloop aan te pas. Ik verwijs naar wat er is gebeurd op de Boelwerf in Temse.

Een eerste dossier betreft een project in Sint-Lievens-Houtem, waarvoor ik op 20 november 2007 het principieel subsidiebesluit heb ondertekend. Er was afgesproken dat na een aantal proefprojecten, de ervaringen die men had opgedaan zouden worden gebundeld en dat de sector een soort studiedag zou organiseren in samenwerking met en voor de betrokken agentschappen.

Na deze studiedag en op basis van de resultaten van de toetsing kan verder worden overlegd hoe we dit sloopbestek zullen opnemen en hoe we daarmee zullen omgaan in de sectorwetgeving Ruimtelijke Ordening.

Er lopen ook heel wat contacten voor een volgend groot dossier in het kader van de brownfieldontwikkeling. We hebben een goed oog op het aantal dossiers dat wordt binnengebracht. Bijna in alle gevallen is er sprake van slopen. We zullen dan ook een grootschalige proeftuin krijgen waarin dit selectief sloopbestek in het kader van die brownfieldontwikkeling kan worden opgelegd.

Een van de dossiers die al ver zijn gevorderd, is de sanering van Petroleum-Zuid in Antwerpen. De bedoeling is dit sloopbestek op te nemen in de regelgeving die we in het afsprakenkader tot stand zullen brengen.

Ruimtelijke Ordening werkt momenteel vooral aan deze dossiers. We proberen op termijn een soort 'best practices' op te bouwen. Het is de bedoeling dat de sector zelf die studiedag organiseert. Op basis van de resultaten zullen we dan beslissen hoe we daar verder mee omgaan binnen Ruimtelijke Ordening.

Wat de feitelijke koppeling van een selectief sloopbestek aan de stedenbouwkundige vergunning betreft, wil ik een aantal opmerkingen maken. In de eerste plaats moeten we een beetje voorzichtig zijn met de bevoegdheid Ruimtelijke Ordening. Ik zal binnenkort nog veel burgerlijke ingenieurs nodig hebben als ik naga wat wij allemaal moeten beoordelen. Het volgende zou de beoordeling van sloopbestekken kunnen zijn. Ik sluit dat niet uit, quid dat we dat dan doen als frontoffice in een procedure. We moeten wel voorzichtig zijn met de koppeling van dit sloopbestek aan de stedenbouwkundige vergunning. We kunnen er niet van uitgaan dat alles dan is opgelost. Dat is niet zo. In de loop van de voorbije jaren zijn nogal wat

sloopwerken via het besluit op de vrijstelling van stedenbouwkundige vergunningen vrijgesteld van zo'n vergunning. Op die manier zou dit soort sloopwerken ontsnappen aan het selectief sloopbestek.

Er is nog wat juridisch werk aan de winkel. We werken in 2008 verder aan de proefprojecten in het kader van het decreet op de leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten maar ook in het kader van de toepassing van het brownfielddecreet. Intussen zijn er 50 projecten ingediend. Wanneer we die decreten daarop hebben toegepast, kunnen we nagaan hoe we daar in de regelgeving Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening mee kunnen omgaan.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U focust vooral op bedrijfsgebouwen en leegstaande industriële panden. Ik denk dat we dit veel ruimer moeten zien. Ook particuliere woningen die worden gesloopt, kunnen gevaarlijke stoffen bevatten zoals asbest. Daar is momenteel heel weinig controle op. Ik verwijs naar het antwoord van minister Crevits op mijn vraag: "De invoering van het selectief sloopbestek is aangewezen vooraleer hiervoor gerichte controleacties met betrekking tot asbest door de milieu-inspecteurs kunnen worden opgezet."

Milieu-inspecteurs kunnen dus geen controle uitvoeren en ze weten niet wat er met dat gevaarlijk afval gebeurt zolang er geen selectief sloopbestek is. Nochtans zijn het actieplan asbest en de resolutie daar heel duidelijk over. Het is goed dat daar samen met de sector over wordt nagedacht. Ik zou echter willen vragen om dit probleem niet te beperken tot de bedrijfsgebouwen. Het is noodzakelijk om de verwerking en de illegale stromen van gevaarlijk bouwafval in kaart te brengen en te controleren.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik deel de analyse van mevrouw Schauvliege. Vorig jaar hebben we in de commissie Leefmilieu een goed debat gehad waarbij de meningen tussen de meerderheid en mijn fractie uiteenliepen. De vraag was hoe we omgaan met asbest in particuliere woningen. De aanpak van asbest voor grote gebouwen, kantoren en bedrijven is vrij goed geregeld bij koninklijk besluit.

Het compromis van de meerderheid bestond erin te werken aan een selectief sloopbestek voor particuliere woningen om te vermijden dat mensen hun woning afbreken en eventueel met gevaarlijk asbest naar het containerpark rijden waar ze daar niet mee terecht kunnen. Ik steun dan ook de vraag van mevrouw Schauvliege om ook particulieren in deze aan te spreken.

De heer Patrick Lachaert: U hebt inderdaad een punt in het geval dat een particulier het asbest zelf naar het

containerpark brengt. Wanneer hij echter een beroep doet op een professional, dan heeft hij sinds april 2007 een erkenning nodig. Vandaag vindt men nog nauwelijks een schrijnwerker of loodgieter voor afbraakwerken. Zij nemen dat risico niet meer omdat ze daar niet voor verzekerd zijn.

Er is nog een gat in de verdediging wanneer het gaat over particulieren. Wanneer een particulier zijn dak met eternietplaten afbreekt en ermee naar het containerpark rijdt, dan heeft hij een probleem.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Ik denk dat het hier vooral een materie van Leefmilieu en niet zozeer van Ruimtelijke Ordening betreft.

De minister heeft terecht gezegd dat er in twee fases wordt gewerkt. Binnen Ruimtelijke Ordening wordt eerst gewerkt met de brownfields waar er ook op het vlak van subsidies een mogelijkheid bestaat om te stimuleren. Dat is precies de bedoeling van de vernieuwingsprojecten. Een van de criteria om de vernieuwingsprojecten goed te keuren, is een selectieve sloop. Men heeft geprobeerd om optimaal in te spelen op die mogelijkheid en daar subsidies aan verbonden. Daarna was het de bedoeling om met de sector zelf een studiedag te organiseren en de materie verder open te trekken naar verschillende andere mogelijkheden.

De heer Patrick Lachaert: Er moest een oplossing gevonden worden. De meerderheid zag het niet zitten om dat per huis onmiddellijk in te voeren. We hadden die mogelijkheid om zelf af te breken opengelaten om na te gaan of eventueel een pragmatische oplossing mogelijk was. We zullen dit probleem nog eens moeten aanpakken op het vlak van ruimtelijke ordening en leefmilieu.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het zogenaamde Atriumbeleid van de buitendienst van het agentschap Ruimtelijke Ordening in West-Vlaanderen

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het verleden werd al een aantal vragen om uitleg gesteld over de werking van de buitendienst van het agentschap Ruimtelijke Ordening (RO) in West-Vlaanderen. Meestal was de teneur dezelfde: lange doorlooptijden, onduidelijke werkingsstructuur, geen

aanspreekpunten, wisselende bezetting enzovoort. Een en ander vloeide voort uit de perikelen die de afdeling kende naar aanleiding van het gerechtelijk onderzoek naar bouwdoossiers.

Intussen, vele maanden later, merken we dat er een nieuwe wind waait binnen de dienst. Zo was er de herschikking van de diensten van de Vlaamse overheid in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) en de Conventie van Cadzand van 14 maart 2007, waardoor bijvoorbeeld de cel Onroerend Erfgoed nu direct gelinkt is met de dienst ruimtelijke ordening. Daardoor kan een meer geïntegreerd beleid gevoerd worden.

Verder is ook de missie herdefinieerd in functie van het meer dan vroeger ondersteunen en begeleiden van burgers en lokale overheden. Het geheel kreeg de naam Atrium. Er wordt een eerstelijnsaanspreekpunt gecreëerd, er worden teamcoaches ingezet en er wordt geopereerd voor relatiebeheerders. Verder wordt ook gedacht aan het uitwerken van een 'lerend netwerk' voor gemeentelijke ambtenaren. Daarbij kunnen de specifieke ambtenaren van elkaar leren en kunnen de gevormde ideeën teruggekoppeld worden naar de afdelingsverantwoordelijken.

– *De heer Erik Matthijs treedt als waarnemend voorzitter op.*

Tot slot wordt de proactieve suggestie van de dienst om op regelmatige en vaste tijdstippen met de gemeenten en aanvragers rond de tafel te zitten, het zogenaamde driepartijenoverleg – iets wat al lang niet meer mogelijk was – geapprecieerd.

Mijnheer de minister, overweegt u om initiatieven zoals het Atriumbeleid verder uit te bouwen? Kan door de nieuwe accenten die gelegd werden het ontvoeringsproces van de steden en gemeenten verder aangezwengeld en versneld worden? Zullen de doorlooptijden door de nieuwe aanpak verder verminderen? Zullen de relatiebeheerders die toegewezen worden aan de gemeenten voldoende tijd krijgen om zich in te werken in de gemeentelijke specificiteit of wordt er een beurtrol ingesteld?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: In het kader van de verdere operationalisering van het BBB wordt ook het agentschap Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed Vlaanderen gereorganiseerd. Binnen het agentschap wordt een soort optimaliseringproject doorgevoerd. Het agentschap beschikt zowel inzake ruimtelijke ordening als inzake onroerend erfgoed over een unieke expertise en past deze toe in functie van een kwaliteitsvolle ruimtelijke ontwikkeling.

In de plaats van afstoetsyndromen wil men proberen betrokkenheid en engagement te creëren. Daartoe wil

men een uitgebouwd overleg organiseren. Verder wil het agentschap uitgroeien tot een echt expertisecentrum. Men wil werken aan een open omgeving en men wil een relatienetwerk met de verschillende stakeholders onderhouden en uitbouwen. Dat moet uiteraard gebeuren met respect voor de decretale taken en de autonomie van de verschillende partners.

De gemeentelijke overheden en de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren vormen daarbij een bijzondere doelgroep. Het agentschap wil daarom een netwerk uitbouwen tussen de verschillende bestuursniveaus om de gemeentelijke ambtenaren te ondersteunen.

Mijnheer De Klerck, u verwijst hier terecht naar het Atriumproject dat het agentschap heeft opgezet. Het gaat hier over een driepartijenoverleg zoals dat in bepaalde provincies al bestaat, meer bepaald in Limburg en Vlaams-Brabant, waar de gemeente, de aanvrager en het agentschap samen aan tafel zitten. Dat is een van de netwerkvormen die het agentschap in de verschillende buitendiensten in Vlaanderen wil stimuleren en organiseren. Verder worden contactdagen op provinciaal en gewestelijk niveau overwogen.

Ten slotte zijn er de atria zelf, waar een vaste groep van gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren en provinciale en gewestelijke ambtenaren elkaar op vaste en regelmatige tijdstippen ontmoeten om te overleggen over onderwerpen die de groep aanbelangen. Het absolute doel is kennisdeling, niet het nastreven van een consensus. Men wil dus gewoon informatie, kennis en ervaring met procedures uitwisselen en op die manier het niveau van de delen van de groep optrekken. Het wiel is al ontdekt. Binnen de ruimtelijke ordening proberen mensen soms nog altijd te pionieren in zaken die al tientallen voorbeelden kennen.

Op dit ogenblik is een eerste verkennend overleg gestart met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) en een aantal provinciale diensten. Het is de bedoeling elkaars mogelijkheden af te tasten en samenwerkingsverbanden te sluiten, zeker met bestaande initiatieven om het netwerk zo stap per stap op te bouwen.

Intussen is het driepartijenoverleg in elke buitenafdeling in Vlaanderen opgestart. De atria en de contactdagen zijn nu nog onderwerp van overleg. Het is wel degelijk de bedoeling te komen tot een netwerk dat Vlaanderen overspant en elke gemeente bereikt. Dit jaar zouden ook minstens eenmaal provinciale en gewestelijke contactdagen moeten worden georganiseerd. Zo kan er informatie en kennis worden uitgewisseld.

Het project sluit ook aan bij de ontvoogdingsoperatie waarin het decreet Ruimtelijke Ordening voorziet. Het netwerk zal de gemeente en de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar ondersteunen, lees coachen. Zo'n steun is van strategisch belang gebleken bij de

ontvoogding. Gemeenten worstelen soms met vergunningenregisters. Bij de informatie- en kennisuitwisseling wordt heel wat vooruitgang geboekt. Ook de stappenplannen om uit bepaalde processen te geraken, worden verstrakt.

Het driepartijenoverleg biedt het grote voordeel dat vele ruimtelijke problemen kunnen worden besproken van bij de startfase van een project. De ruimtelijke ordening moet nog te vaak kureren am Symptom. Wanneer je bij de startfase van een project bent betrokken, dan kun je mee de harde randvoorwaarden bepalen en het kader creëren. Daardoor is bijsturing minder problematisch en zal het agentschap minder bevoogdend moeten optreden.

De atria bieden de mogelijkheid om de kennis te delen binnen het agentschap en de provincie maar ook bij gemeenten. Overleg tussen gemeenten in verschillende stadia van ontvoogding heeft al geleid tot positieve initiatieven van gemeenten, waarbij vooral het tijdsplan veel strakker wordt opgevolgd.

Het overleg tussen de gemeenten en het agentschap zal, zeker op de langere termijn, ongetwijfeld een positief effect kennen op de doorlooptijden. Ik moet zeggen dat die erg keurig beginnen te worden, zij het dat West-Vlaanderen, gelet op de aardbeving die heeft plaatsgevonden, nog altijd voor een deel de gevolgen voelt van de schokgolven. We doen daar ook personeelsmatige inspanningen. Ik ben zelf de dienst gaan bezoeken en heb niet alleen met de leidinggevenden, maar met alle uitvoerende ambtenaren gepraat. Ik heb een werkbezoek gebracht, bureau per bureau, om te proberen de mensen te stimuleren en ze ervan te overtuigen om de bladzijde om te draaien. We hebben een nieuwe besluitvormingsprocedure uitgewerkt, het vierogenprincipe is geïnstalleerd, maar we moeten nu vooruit en het heeft geen zin om te blijven zitten kniezen.

Via het driepartijenoverleg kunnen we proberen om de doorlooptijd mee te nemen als een van de belangrijke accenten. Maar eens het overleg behoorlijk functioneert, zal dat voor gevolg hebben dat de doorlooptermijnen verminderen. Het overleg heeft dat niet als doel, maar het zal automatisch het gevolg zijn.

De relatiebeheerder zal in dit netwerk een sleutelrol vervullen. De relatiebeheerder is het unieke aanspreekpunt voor de gemeente, meer zelfs dan de dossierbehandelaar of de stedenbouwkundig ambtenaar. Eigenlijk moet de relatiebeheerder de man of vrouw zijn die het overleg op de verschillende niveaus van het netwerk waarborgt, maar ook – en dat is nog belangrijker – aanstuurt. Het komt erop aan dat er tussen de gemeenten en de relatiebeheerder een vertrouwensrelatie groeit, zonder dat de relatiebeheerder de dossierbehandelaar is, want ik denk dat we op dat punt een substantieel onderscheid moeten maken.

Ik denk dat we op die manier binnen ruimtelijke ordening stilaan evolueren naar een modern, meer flexibel en proactief agentschap, dat coaching hoog in het vaandel heeft en probeert zijn kennis te delen, maar door de contacten ook oog probeert te krijgen voor de dikwijls kleinere, maar gevoelige problemen die gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren in de praktijk ondervinden. Er is een uitwisseling van kennis en informatie, om op die manier een win-winsituatie te creëren.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de minister, ik dank u voor het uitvoerige antwoord. In het verleden waren gemeenten lange tijd afgesneden van stedenbouw Brugge, waardoor ze zich een beetje in de kou gezet voelden.

Intussen is via het Atriumproject, dat nu ook in West-Vlaanderen ingang heeft gevonden, de band hersteld. Er zijn dus opnieuw periodieke overlegmomenten om opnieuw een structurele band op te bouwen voor de discussie. Als de gemeenten naar Brugge komen, wordt niet alles goedgekeurd. Ik denk dat heel wat vragen worden afgekeurd, maar de gemeenten krijgen de mogelijkheid om te discussiëren. Ik denk dat dat essentieel is, dat men heel concreet over de dossiers kan praten binnen het driepartijenoverleg. Dat is heel positief.

Het is ook goed dat er een kruisbestuiving mogelijk is tussen de diensten van Brugge en verschillende ambtenaren in de gemeenten, om daar ook structureel te overleggen op welke manier bepaalde dossiers worden bekeken, zodat op termijn de doorlooptijden verkort worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het veruimen van de vrijstellingsmogelijkheden binnen artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de te volgen stedenbouwkundige procedure bij de plaatsing van fotovoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, in 2008 blijft de belastingvermindering voor energiebesparende investeringen doorlopen. Op federaal vlak is er het fiscaal voordeel bij de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen en het fiscaal voordeel bij de installatie van een zonneboiler.

Op Vlaams vlak zijn er onder andere de groenestroomcertificaten voor fotovoltaïsche zonnepanelen, die gegarandeerd zijn voor 20 jaar. Ook energie-intercommunales dragen hun ecologisch steentje bij via bijvoorbeeld premies voor zonneboilers.

Ook bij de eerste aanpassing van de begroting 2008 wordt terecht meer aandacht besteed aan het rationeel energiegebruik. Het programmadecreet dat deze begrotingscontrole begeleidt, bevat een aantal maatregelen die de efficiënte energiebenutting moeten verbeteren. Zo wordt onder andere de bouw van extra energiezuinige woningen en gebouwen gestimuleerd door een specifieke vermindering van de onroerende voorheffing.

Ook vanuit het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening werden in het verleden al grote inspanningen gedaan om duurzaam bouwen te stimuleren en onze ecologische footprint te beperken. Zo wordt in artikel 3, ten vijfde, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, gesteld dat een stedenbouwkundige vergunning niet nodig is voor dakvlakvensters en/of fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers in het dakvlak, tot een maximum van 20 percent van de oppervlakte van het dakvlak in kwestie, en fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers op een plat dak.

Het grote probleem bij het praktisch gebruik van zonne-energie is dat de energiedichtheid, de hoeveelheid die per vierkante meter per tijdseenheid op het oppervlak valt, niet erg groot is. Het gaat om ongeveer 1367 watt per vierkante meter in de bovenste lagen van de atmosfeer. Op de grond is dat minder, afhankelijk van de dikte van de tussenliggende laag lucht, de hoek waaronder de zon de aarde treft, de afstand tussen de aarde en de zon, die met de seizoenen iets verandert, en vooral ook het voorkomen van wolken. Daarom moet de energie over een vrij groot oppervlak geoogst worden om economisch rendabel te worden. Vandaar dat, om rendabel te zijn, een groot gedeelte van een dak van een woning gebruikt dient te worden.

Mijnheer de minister, kunnen bijkomende maatregelen genomen worden om de lijst van niet-vergunningsplichtige werken uit te breiden? Kan hierbij specifiek gedacht worden aan het verder gedeeltelijk of volledig vrijstellen van de noodzaak tot stedenbouwkundige vergunning voor zonnepanelen in het dakvlak van een woning?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil hetzelfde punt, maar met iets andere bewoordingen, aankaarten. Naar aanleiding van Bati-bouw is er heel wat te doen rond hernieuwbare energie. Er is ook de alsmaar boeiender, maar ook uitdagender, klimaatdiscussie die op ons afkomt. Ik denk dat het nodig is om dit punt eens aan te kaarten.

Mijnheer De Klerck, ik deel uw mening wat betreft de energiedichtheid. Het rendement van een zonnepaneel op een dak in Vlaanderen is minder groot dan in Spanje, maar er is veel meer dakoppervlakte in ons land, omwille van het feit dat we heel dicht bebouwd zijn. Als we de regels een beetje aanpassen, kan daar een grotere winst gerealiseerd worden.

Mijnheer De Klerck, u hebt al verwezen naar de financiële ondersteuning die geboden wordt en die in de toekomst nog uitgebreid zal worden, onder meer via het aankomend programmadecreet. Ik denk dat het nodig is dat ook procedureel, in het kader van de vergunningen-reglementering, een en ander gebeurt.

Mijnheer de minister, we waren een tijdje geleden op bezoek in Freiburg in Duitsland. Daar ligt momenteel een stedenbouwkundige verordening voor ter goedkeuring, om bij elke renovatie en elke nieuwbouw het dak verplicht voor een bepaald percentage met zonnepanelen te bedekken. Het is wel zo dat in Duitsland de isolatiestandaard iets verdergaander is dan bij ons. In de Duitse stad Marburg is die verordening al een feit en is de verplichting, zowel bij renovatie als bij nieuwbouw, al van kracht.

Ook vanwege het toenemende aantal vragen van mensen die zonnepanelen op hun dak willen plaatsen, merken we dat er zich nogal wat problemen voordoen, vooral inzake interpretatie van stedenbouwkundige wetgeving. Er is bijvoorbeeld een verschillende interpretatie tussen de dienst stedenbouw in een provinciale buitendienst en het provinciebestuur en het hoofdbestuur in Brussel. Dat leidt eigenlijk tot misnoegdheid bij heel wat aanvragers, die met goede bedoelingen heel snel werk willen maken van de zonnepanelen en daar een deel van hun spaarcenten voor willen aanspreken, ook omwille van de fiscaal interessante regimes. Ik denk dat er ook een situatie van rechtsongelijkheid is, waardoor aanvragers in bepaalde gemeenten vlot een vergunning kunnen krijgen en het in andere gemeenten een processie van Echternach is.

Ik heb een zeer beperkte enquête gehouden bij een aantal diensten, stedenbouwkundige ambtenaren en gemeenteraadsleden die hiermee te maken hebben gehad. Voor minder dan 20 percent van het dakoppervlak is er geen probleem. Maar de bouwvergunningsplicht is gekoppeld aan het feit of de woning al dan niet gelegen is in een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg (BPA) of

in een verkaveling. Als dat niet het geval is, kan rechtstreeks door de gemeente worden vergund, zonder openbaar onderzoek of adviezen.

Zonnepanelen worden door AROHM (administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten), buitendienst Antwerpen, beschouwd als dakmateriaal, omdat ze op het dak worden geplaatst en het oorspronkelijke dakmateriaal bedekken. Indien de aanvraag gelegen is in een verkaveling of BPA, komen zonnepanelen in de stedenbouwkundige voorschriften vaak niet voor als dakmateriaal. In nieuwere verkavelingen is dat gelukkig meestal wel het geval, hoewel ik vandaag nog een mail kreeg van een stedenbouwkundig ambtenaar die zegt dat het zelfs in nieuwe verkavelingen niet is opgenomen.

Er kan wel een afwijking worden toegestaan, door toepassing van artikel 49 van het decreet van 1996. Deze afwijking wordt ook vaak toegepast voor het aanleggen van zinken daken. Het nadeel van deze procedure, mijnheer de minister, is de omvangrijkheid en de lange duur: een beperkt openbaar onderzoek, advies van het college van burgemeester en schepenen, advies van AROHM en nadien de beslissing door het college. Een enquête heeft me geleerd dat het gemakkelijk gaat over zes tot negen maanden en in sommige gevallen over meer dan een jaar.

Mijnheer de minister, er blijkt ook nog een verschil in interpretatie te zijn. Ik baseer me op een bescheiden enquête, dus u moet me tegenspreken als het geen algemeen beeld geeft. De gemeente Beerse, die de procedures volgt zoals door het decreet voorgeschreven, wordt ook door AROHM-Antwerpen gevolgd. Maar in Hoogstraten gaat, in een dossier van juli 2007, de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar in beroep bij het Antwerpse provinciebestuur tegen een rechtstreekse vergunning door de stad Hoogstraten van zonnepanelen in een verkaveling. Eigenlijk had in dit dossier een openbaar onderzoek moeten plaatsvinden en een afwijking worden toegestaan, maar het provinciebestuur gaf Hoogstraten toch gelijk, omdat de provincie zonnepanelen niet beschouwt als dakmateriaal. Zonnepanelen worden immers op de al aanwezige dakpannen geplaatst. Deze visie wordt ook bevestigd door de afdeling Stedenbouwkundig Beleid in Brussel, na een schorsing van een vergunning in de gemeente Zoersel, die ook rechtstreeks werd afgeleverd.

Mijnheer de minister, zonder overdrijven kan ik zeggen dat er heel wat verwarring bestaat. Naast een andere visie van het provinciebestuur als bevoegd rechtscollege, zijn er ook intern bij de diensten van stedenbouw een aantal discussies aan de gang, waarbij de meningsverschillen toch nogal fel oplopen.

Na de uitspraak in beroep van de Antwerpse bestendige deputatie en op basis van de visie van de afdeling

Stedenbouwkundig Beleid, ging ook de gemeente Beerse haar beleid wijzigen en rechtstreeks vergunnen. Tot er recent, in februari 2008, van AROHM-Antwerpen een aanmaning kwam om de procedure van de afwijking te volgen. Doet de gemeente dat niet, dan wordt de verleende vergunning geschorst.

De verwarring is blijkbaar nog niet groot genoeg, want bijkomend stelt AROHM-Antwerpen dat, indien de zonnepanelen meer dan 50 percent van het dakvlak innemen, niet de procedure van de afwijking, maar van de verkavelingswijziging gevolgd moet worden – dit na, blijkbaar, interne afspraken tussen de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren.

Mijnheer de minister, als deze redenering klopt, is die toch wel zeer moeilijk te volgen, want bijvoorbeeld in het geval van zinken daken kunnen afwijkingen tot 100 percent wel de procedure van de afwijking volgen. Het is ook duidelijk dat artikel 49 niet voorziet in een maximumpercentage van de afwijking: er is enkel sprake van zogenaamd materiaalgebruik.

We hebben slechts één decreet en één toepasselijke wetgeving, maar het bovenstaande maakt duidelijk dat we blijkbaar veel gebruiken en toepassingen kennen waaraan niemand iets heeft en die heel grote verwarring veroorzaken. Noch de aanvrager, noch het leefmilieu, noch het algemeen belang worden zo gediend. Ondertussen vernemen we dat de problematiek reeds werd aangekaart bij u door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze praktijk en de verschillende visies en toepassingen binnen de administratie? Kunt u me een overzicht bezorgen van het aantal vergunde en geweigerde aanvragen voor zonnepanelen in Vlaanderen?

Bent u bereid om in overleg met uw administratie en misschien ook met de VVSG, hier snel duidelijkheid en eenvormigheid over te verstrekken? Volgens mij zijn er verschillende mogelijkheden. Ofwel zegt u dat een zonnepaneel geen dakmateriaal is. Op die manier wordt de interpretatie weggenomen. Ofwel geeft u duidelijke richtlijnen aan gemeenten, provincies en uw diensten zodat foute interpretaties worden weggenomen. Ofwel versoepelt u de regelgeving. Ofwel wordt de bouwvergunningsplicht voor het plaatsen van zonnepanelen op daken afgeschaft. Ik merk bij collega's van andere partijen dat er steeds meer aandacht voor is.

Mijnheer de minister, kan via een rondschrijven hierover duidelijkheid worden verschaft aan de gemeenten?

Ik was vooral verrast door het kafkaïaans gehalte van een aantal interpretaties die overal leefden.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Het klopt dat de fotovoltaïsche zonnepanelen aan het boomen zijn. Er zijn enorm veel aanvragen. In mijn gemeente van 32.000 inwoners keuren we wekelijks op het schepencollege vier tot vijf aanvragen goed. We hebben er zelf nog geen problemen mee gehad.

De heer Daems verwijst naar kafkaïaanse toestanden en verschillen in interpretatie en toepassingen van de administratie. Dat gebeurt niet alleen bij zonnepanelen maar ook op andere vlakken. Het is de bedoeling van het nieuwe decreet om die verschillen in interpretaties op te lossen en een meer correcte inhoud te geven zodat de regelgeving op een uniforme manier kan worden toegepast. Ik hoop dat de heer Daems daar ook in meestapt en bereid is om ook in andere zaken mee te denken.

Ik wil de discussie opentrekken. Het gaat enkel over fotovoltaïsche zonnepanelen. Ik heb in het verleden in deze commissie reeds vragen gesteld over isolatie die wordt aangebracht aan woningen en waar ook vaak problemen mee zijn. Soms wijkt men beperkt af van de rooilijn. Ik vind het nog altijd een gemiste kans dat dat zo strikt wordt geïnterpreteerd en men voor het voldongen feit staat dat het niet kan. Hetzelfde maken we mee met de windmolentjes die overal opduiken. Men wil soms een windmolentje in de tuin plaatsen, maar men krijgt er geen vergunning voor. Hoe gaan we met al die fenomenen om, mijnheer de minister? Dat is een discussie op zich. Laten we al die dingen toe, zoals ook schotelantennes bijvoorbeeld? Gaan we daaromtrent een beleid voeren en ervoor zorgen dat er geen chaos ontstaat?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Als ik deze discussie hoor, ben ik niet verwonderd. De laatste maanden is bijna iedereen een alternatief aan het zoeken voor de dure stookolie en dergelijke en vindt eventueel een oplossing in het plaatsen van panelen. Ook in onze gemeenten hebben we regelmatig problemen in dat verband. Mijnheer de minister, ik wil de aandacht vestigen op het feit dat een aantal problemen aan het rijzen zijn bij de bedrijven, en dus niet alleen bij de woningen. Bedrijven die bijvoorbeeld geen hellend dak hebben, zoeken een oplossing naast het dak, op een of ander stuk grond. Onlangs vroeg een landbouwer of hij op 200 vierkante meter naast zijn gebouwen, panelen mocht plaatsen. Niemand wist blijkbaar wat daarmee moet gebeuren. Het ging om een bouwvergunning, maar het probleem is dat niemand onmiddellijk een antwoord kan geven of we er een vergunning kunnen voor afleveren of niet. De laatste maanden worden vooral door bedrijven met serres hieromtrent vragen gesteld.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ik ben vooral benieuwd naar het antwoord. Het feit dat we 20 percent vrijstellen, is

een keuze voor selectiviteit. We maken keuzes waar we maatschappelijke overwegingen tegenover plaatsen. Voor het ene staat men dingen toe en voor het ander niet. Dat is een politieke beslissing. Selectiviteit is in de ruimtelijke ordening voortdurend aanwezig: een klein tuinhuis mag je zetten, voor een groter moet je een vergunning vragen. We selecteren voortdurend dingen die we vergunningsplichtig vinden en niet-vergunningsplichtig vinden. Daar hebben we verschillende argumenten voor.

Bijvoorbeeld op een plat dak is er geen probleem en mag je tot meer dan 20 percent gaan. Soms zijn er in BPA's in het verleden bewust platte daken op gelegd omwille van de uniformiteit. De zonnepanelen die op die platte daken worden gezet, zie je wel duidelijk. Dan is er geen probleem. In een ander BPA uit het verleden waar er pannen gebruikt moesten worden, kan je geen zonnepanelen gebruiken. Ik hoop dat uw antwoord verduidelijking zal brengen en dat de administratieve last minimaal is en mensen die willen investeren in zonne-energie, dat heel snel kunnen doen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, sta mij toe om op de verschillende vragen een gecoördineerd antwoord te verstrekken omdat zowel de vraag van de heer De Klerck als die van de heer Daems gaat over het vergunnen van zonnepanelen. Zonnepanelen staan de laatste tijd meer dan ooit in de kijker. Vrijdag heb ik een bezoek gebracht aan zaal 12 op Batibouw, die volledig is gevuld met dit soort toepassingen. Mijnheer Daems, u kunt me van veel verdenken maar niet van een gebrek aan interesse voor deze nieuwe energiemogelijkheden.

Er zijn diverse stimulansen vanuit de overheid die geleid hebben tot heel wat interesse voor duurzame energieproductie, waar de hele Vlaamse Regering achter staat, zoals zonnepanelen, zonneboilers, windmolens en alle andere vormen van duurzame energieopwekking.

We kennen ondertussen de groenestroomcertificaten, er zijn subsidiemechanismen en we hebben binnen de ruimtelijke ordening vrijstelling van procedures. Weliswaar is op dit ogenblik in het huidige besluit gestipuleerd dat er geen stedenbouwkundige vergunning nodig is indien de zonnepanelen minder dan 20 percent van het dakvlak innemen.

Uiteraard is het positief dat de bewustwording rond energie groeit, al of niet gestimuleerd door hogere energieprijzen. We zullen, of we willen of niet, op deze manier vanuit de privé-sector een belangrijke bijdrage moeten leveren om de Kyoto doelstellingen te halen waardoor we wat druk op het bedrijfsleven houden. Er zijn ongelooflijk veel opportuniteiten.

We moeten opletten voor de hype van de zonnepanelen. Politici hebben de plicht om de mensen erop te wijzen dat

het heel belangrijk is dat ze eerst de klassieke isolerende energiebesparende maatregelen nemen in de woning en dat zonnepanelen eigenlijk de kers op de taart zijn van een energievriendelijke woning. Het heeft geen zin om dure zonnepanelen tegen de gevel te plakken van een huis met enkel glas. Men kan beter eerst dubbel glas steken en het huis beter isoleren. First things first.

Ten aanzien van de plaatsing van zonnepanelen gelden een aantal technische en opstellingscriteria die komen vanuit de sector zelf: een opstelling onder een bepaalde hoek om optimaal de zon te ontvangen; niet belemmerd zijn door hindernissen zoals bomen of andere gebouwen; een gerichtheid zo veel mogelijk naar het zuiden en zo veel mogelijk in één vlak; een minimale oppervlakte om een bepaald rendement te verzekeren. Er moet eens een onderbouwd onderzoek komen over wat een minimale oppervlakte is om een bepaald rendement te verzekeren. Dat zou eventueel een afwijking van die 20 percent kunnen rechtvaardigen. Een dak kan natuurlijk heel groot of heel klein zijn. In het ene geval zal men bijna het hele dak moeten bedekken om een minimum aan rendement te hebben, in een ander geval heb je maar een stuk van het dak nodig. Bijkomend studiewerk zou aanleiding kunnen geven tot meer selectiviteit in de vrijstelling van de stedenbouwkundige vergunning zoals door sommigen van u wordt aanbevolen.

De vrijstelling van vergunning is geregeld bij besluit van 14 april 2000 artikel 3, ten vijfde. Ze geldt voor de volgende zaken bij vergunde gebouwen: dakvlakvensters en/of fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers in het dakvlak, tot een maximum van 20 percent van de oppervlakte van het dakvlak in kwestie; fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers op een plat dak. Dit onder de voorwaarde dat: “de werken niet strijdig zijn met de voorschriften van stedenbouwkundige verordeningen, bouwverordeningen, verkavelingverordeningen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, bijzondere plannen van aanleg, verkavelingvergunningen, bouwvergunningen of stedenbouwkundige vergunningen.”

Zijn zonnepanelen op daken van woningen in verkavelingen of een BPA dan zonder meer onmogelijk? Neen, uiteraard niet. In veel verkavelingen of BPA's worden niet echt specificaties opgenomen inzake de dakbedekingsmaterialen en zijn zonnepanelen niet uitdrukkelijk uitgesloten. Ze zijn dus toegelaten. Op dat moment gelden de spelregels van het vrijstellingsbesluit. Enkel als de verkaveling of het bijzonder plan van aanleg welbepaalde dakmaterialen voorschrijft, is er een probleem. Dat doet zich in een aantal kustgemeenten voor, waar men vrij stringente bepalingen ter zake heeft.

Vanzelfsprekend kan dat het gevolg zijn van een relatief oud verordeningsinstrumentarium waarbij enkel in dit soort verkavelingsvoorschriften of BPA's klassieke dakpannen of leien voorgeschreven werden omdat dit

uitdrukkelijk zo gewenst was door de opsteller van het plan. Ik herinner me een aantal van die heel specifieke voorschriften die van toepassing waren in pittoreske dorpjes aan de kust zoals De Panne en De Haan. Aangezien het duingebied betrof, werd daarin heel duidelijk bepaald wat wel en wat niet mag.

In de provincie Antwerpen heeft men in het verleden systematisch in de voorschriften vastgelegd dat het dak uit pannen uit leien moet bestaan. In dezelfde provincies staat trouwens ook systematisch in alle verkavelingsvoorwaarden dat houten constructies in de tuin niet toegelaten zijn. Tijdens die periode werd uit de haven nogal wat houtmateriaal meegebracht zoals houten fruitkistjes, waardoor fraaie houten constructies in de tuinen oprezen. Men heeft dan ook in de verkavelingsvoorschriften opgenomen dat er geen houten constructies meer mochten worden gebouwd. Dat is het geval in Brasschaat, Kapellen en andere. Wie dus in dit soort verkavelingen een tuinhuisje wil bouwen, moet daarvoor een beroep doen op artikel 49. Dat leidt tot nogal wat doffe ellende bij het agentschap Ruimtelijke Ordening (RO) in Antwerpen.

Binnen het agentschap is afgesproken om in Vlaanderen op een uniforme manier om te gaan met de problematiek van zonnepanelen. Daarom werd vorige zomer in het Overlegplatform Vergunningen, dat is het maandelijks gewestelijk overleg waarop de bevoegde stedenbouwkundige ambtenaren aanwezig zijn, een aantal werkafspraken gemaakt. Die afspraken dateren van vorige zomer en worden nu geleidelijk aan geïmplementeerd.

Tot 20 percent van het dakvlak is er vrijstelling van vergunning op basis van het besluit. Tussen 20 en 50 percent van het dakvlak kan met een afwijking op de voorschriften van een verkaveling of BPA een vergunning worden verkregen via artikel 49. Boven 50 percent van het dakvlak is een verkavelingswijziging nodig.

Met andere woorden, indien zonnepanelen geen 20 percent van het dakoppervlak innemen, is er geen probleem. Er zou in heel Vlaanderen eenvormigheid moeten zijn in de behandeling op basis van de afspraken die zijn gemaakt in het college van gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaren. Dit is een pragmatische oplossing. Indien men overal in Vlaanderen op die manier te werk gaat, dan mag dat geen probleem zijn.

Uw klacht dat een afwijking van een verkaveling in de provincie Antwerpen al snel zes tot negen maanden in beslag neemt, verwondert mij enigszins. Het agentschap RO Vlaanderen is intussen verhuisd, met alle gevolgen van dien, vooral voor de archieven. Vanaf januari ondergaat het ook een herinformatisering waarbij Bredero-light wordt geïnstalleerd in Antwerpen, met alle kinderziektes en verlies van informatie van dien. Het agentschap heeft me meegedeeld dat recent ook hier een inhaaloperatie werd doorgevoerd zodat deze afwijkingen door hen binnen de vijftig dagen worden behandeld. Dus, ofwel

dateren uw cijfers van vorig jaar, ofwel heeft de gemeente de aanvraag misschien laten aanslepen.

Er worden geen afzonderlijke gegevens bijgehouden over aanvragen voor zonnepanelen.

Vaak gaan deze werken gepaard met verbouwingen of nieuwbouw. We beschikken dus niet over dit soort selectieve informatie. Uit een korte rondvraag van het agentschap bij de buitendiensten blijkt dat het aantal geweigerde aanvragen beperkt is.

Wat de bijkomende maatregelen betreft om de lijst van niet-vergunningsplichtige werken uit te breiden, wil ik erop wijzen dat het gaat om werken aan de buitenkant van een gebouw. Vanaf een bepaald percentage is dan ook een zekere vorm van toezicht nodig. In het kader van het nieuwe decreet zullen we een bijkomende figuur invoegen. Nu moet ofwel een stedenbouwkundige vergunning worden aangevraagd ofwel is er vrijstelling van stedenbouwkundige vergunning. We willen een tussencategorie invoeren zoals de meldingsplicht.

Ik wil wel waarschuwen voor wildgroei en onbezonnenheid. Ik onderschrijf de energiedoelstellingen maar we moeten nagaan wat dat precies betekent op het terrein. Momenteel bevinden we ons in een tussenfase. In een volgende fase zullen de fotovoltatische panelen wellicht het dak zelf worden. Dat zal een compleet ander effect hebben. In die fase moeten we zorgen voor een volledige integratie in de bouwconstructie zelf.

Ook in mijn wijk zijn de eerste panelen op de daken geplaatst. Als dat bij een paar woningen gebeurt, dan stoort dat niet. Dat is wel enigszins anders wanneer je door een bos van fotovoltatische panelen heen moet. Een volledige integratie in het dak zelf zal leiden tot veel betere resultaten.

Wij hebben een vrij praktische werkwijze afgesproken die hopelijk ook uw goedkeuring wegdraagt. Met de vrijstelling onder 20 percent, de afwijking tussen 20 en 50 percent en de nood tot een verkavelingswijziging boven 50 percent, komen we tegemoet aan de verzuchting die hier leeft.

In het overleg met de VVSG komt ook deze problematiek ter sprake. Volgende vrijdag is er een nieuwe werkvergadering met de mensen van de ruimtelijke ordening en planning van de VVSG, met mijn kabinet en met de administratie. Ook daar zal deze problematiek verder worden aangekaart en opgevolgd. We proberen daarbij duurzame ruimtelijke oplossingen te vinden.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de minister, het is een feit dat een klassieke, goed uitgeruste isolatie nog altijd belangrijker is dan zonnepanelen. Een slecht

geïsoleerd huis met zonnepanelen is zeker geen oplossing, net zomin als een passiefhuis waarbij men bijvoorbeeld de ventilatieluiken afdekt. We moeten streven naar algemene duurzame oplossingen.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitdrukkelijke engagement om bij het herbekijken van de lijst van niet-vergunningsplichtige werken na te gaan of de mogelijkheden voor meldingsplicht uitgebreid kunnen worden. Dat moet uiteraard gebeuren, zoals u zelf aanhaalt, zonder de goede ruimtelijke ordening te schaden. Er mogen geen wansmakelijke toestanden blijken.

Mijnheer Daems, ik kan me moeilijk vinden in een verplichting om een bepaald percentage van het dak uit te rusten met zonnepanelen. Dat moet een engagement zijn van het gezin in kwestie. Men kan dat niet zomaar opleggen. Alleen al door de verschillende oriëntatie en hellingsgraad van de daken levert dat problemen op. Ik vind dit een vreemde suggestie, waar ik mij niet achter kan scharen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer De Klerck, bij dergelijke zaken moet je inderdaad gefaseerd te werk gaan. Als u twintig jaar geleden had voorgesteld dat elke woning bij stedenbouwkundige verordening een regenwaterput moest hebben, wat sinds 1999 verplicht is bij elke nieuwbouw, zou men u ook gek verklaard hebben. Zoiets moet geleidelijk aan ingevoerd worden.

In Duitsland is dat debat aan de gang. Maar in Duitsland debatteert men ook al over een energiepeil van woningen tussen pakweg E30 en E60, terwijl wij sinds vorig jaar nog maar aan E100 zitten. Ze zijn ons dus een stapje voor. Dat betekent echter niet dat we het debat volledig afsluiten. Het belangrijkste punt blijft evenwel isolatie. Daar valt de meeste winst te maken.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zult in ons een bondgenoot vinden in uw 'first things first'-verhaal. U zult in ons ook een bondgenoot vinden op het vlak van ruimtelijke kwaliteit. Toen ik op bezoek was in Freiburg, vond ik de overmatige aanwezigheid van fotovoltaïsche panelen op daken en muren echter niet zo storend. Ik vind het wel een goede zaak dat voor de mooie historische binnenstad een aantal extra spelregels gelden. Zo bestaan de zonnepanelen in de binnenstad bijvoorbeeld uit materiaal dat volledig geïntegreerd was in het dak, waardoor dat op een gewoon dak leek. Je kunt dus differentiëren in die regels.

Ik kom nog even terug op de spelregels die op het niveau van de stedenbouwkundige diensten zijn geüniformiseerd. Het is niet duidelijk waar de maatstaf van 50 percent vandaan komt. Een compleet uitgeruste passiefwoning of lage-energiewoning komt mijns inziens al vrij

snel aan 50 percent, en mogelijk zelfs aan 100 percent als de bewoners kapitaalkrchtig genoeg zijn. Het lijkt mij een beetje van het goede te veel om dan te moeten overgaan tot een wijziging van de verkavelingsvergunning, wat op zich een zware procedure is.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Daems, ik begrijp niet wat u nu wilt. Wij passen nu op een zeer functionele manier een afwijking toe. Dit zijn de spelregels die in een verkavelingsvergunning staan. Die moeten nageleefd worden. Denkt u dat wij het evident vinden dat men voor een tuinhuisje artikel 49 moeten toepassen?

De heer Rudi Daems: Waarom wijzigt u de wet niet, waardoor de verkavelingsvergunningen, wat dit betreft, gemakkelijker inzetbaar zijn?

Minister Dirk Van Mechelen: Zo werkt dat niet, mijnheer Daems.

De heer Rudi Daems: Men hanteert 20 percent als vrijstellingsmaatregel. Waarom hanteert u de maatregel niet tot 50 of meer percent, zeker als het esthetisch niet tot problemen leidt?

Wat de duurtijd voor een vergunningsprocedure betreft, zal ik u mijn informatie bezorgen.

Minister Dirk Van Mechelen: U moet mij concrete feiten geven, zodat ik ze kan laten nakijken. Als mijn agentschap zegt dat alle adviezen binnen de 50 dagen afgeleverd worden, moet u niet komen zeggen dat het negen maanden duurt.

De heer Rudi Daems: Ik zal proberen een inventaris te maken van de dossiers die langer duren.

Minister Dirk Van Mechelen: Dit zijn gratuite beschuldigingen aan het adres van ambtenaren die zich niet kunnen verdedigen.

De heer Rudi Daems: Dit zijn geen beschuldigingen. Ik stel alleen vast, op basis van een heel beperkte rondvraag, dat het in een aantal gevallen zes tot negen maanden duurt. Ik geloof de mensen die mij die informatie bezorgd hebben.

Mijnheer de minister, ik bedank u voor uw intentie om in het decreet Ruimtelijke Ordening de melding betreffende de zonnepanelen te overwegen.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, u stelt dat een goed geïsoleerd huis nog altijd beter is dan een huis waar alleen zonnepanelen op staan. Ik wil nogmaals wijzen op het feit dat zich bij het aanbrengen

van isolatie ook wel een aantal praktische problemen stellen, bijvoorbeeld wanneer men op die manier enkele centimeters boven de rooilijn uitkomt. Het is belangrijk dat dat meegenomen wordt.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat is al vrijgesteld, mevrouw Schauvliege. Ingevolge de aanpassingen van het besluit van april 2000 zijn de strips, die men als isolatiemateriaal op de gevels kleeft, vrijgesteld van een stedenbouwkundige vergunning. Daardoor hoeft men dat niet te weigeren omdat het over de rooilijn komt.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik zou in elk geval willen vragen om dit probleem, de windmolens en de schotelantennes mee te nemen naar de bespreking met de VVSG.

Mijnheer Daems, in onze gemeente vernietigen wij alle verouderde verkavelingsvoorschriften. Wij starten de procedure op, waardoor we niet meer in de problemen zitten met die verouderde verkavelingsvoorschriften en we alle vergunningen veel vlotter kunnen verlenen.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat is mogelijk. De vrijstelling die we bijvoorbeeld ingevoerd hebben voor zwembaden, tot een bepaalde oppervlakte en gelegen binnen de grenzen achter het woonhuis, is er net gekomen omdat er zoveel problemen zijn. Je kunt dus inderdaad zelf een aantal dingen doen om dat te voorkomen. We kunnen de mensen de regels niet laten overtreden. Wij kunnen wel wat flexibel omgaan met de regels, maar op dat vlak doen we nu al het maximale.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, u beweert dat men eerder zou kiezen voor zonnepanelen dan te isoleren. Maar mensen die zonnepanelen plaatsen, zullen er wellicht wel voor gezorgd hebben dat hun woning dubbele beglazing en voldoende isolatie heeft.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik ken andere voorbeelden, mijnheer Sannen.

Er is momenteel sprake van een hype rond zonnepanelen. Ik ben natuurlijk blij dat men daar veel aandacht aan besteedt, maar het gaat vaak om eenvoudige mensen die men dergelijke installaties aansmeert. Er zou in de beeldvorming een soort Ladder van Lansink moeten komen waarbij de belangrijkste zaken bovenaan staan: je moet eerst je huis goed isoleren vooraleer je gaat denken aan het plaatsen van zonnepanelen, enzovoort.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, op die 20 percent is niet meer teruggekomen, maar ik vind het wel interessant om eens na te gaan wat optimaal is. We zouden kunnen onderzoeken wat optimaal nodig is voor een investering in zonnepanelen. Als dat meer is dan 20 percent, zeker als mensen in een stad kleine arbeiderswoning

gen kopen en renoveren, kan men de vraag stellen of we in bepaalde omstandigheden niet kunnen gaan naar een bepaalde oppervlakte die wordt toegelaten.

Mijnheer de minister, ik ben positief. Ik denk dat het goed is om dat eens te overwegen, want dat zou in de toekomst een interessantere afweging zijn dan die 20 percent.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik zal aan minister Crevits vragen om na te gaan of die resultaten beschikbaar zijn. Ik neem aan dat er al heel wat studiewerk is verricht. Ik denk dat we de 20 percent moeten modereeren naar een oppervlakte.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, uw opmerkingen over het fysiek integreren zijn terecht. Men is daarmee bezig, maar dat veronderstelt wel een drastische vernieuwbouw of een nieuwbouw. Het is logisch dat men dat doet bij een drastische vernieuwbouw of een nieuwbouw, maar natuurlijk zullen we ook voor de huidige woningen waarvan de dakbedekking niet zo drastisch wordt gerenoveerd, de ruimte moeten hebben om op een vlotte manier zonnepanelen te plaatsen.

Ik vind het heel positief dat een bepaald minimum kan zonder vergunning en voor de rest met een meldingsplicht wordt gewerkt. Dat lijkt me een heel interessante benadering, want zo maken we het heel vlot en geven we de mogelijkheid aan de overheid om in te grijpen als dingen dreigen verkeerd te lopen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over afwijkingen op gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen bij niet-ontvoogde gemeenten

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, al heel wat gemeenten hadden in 2007 een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Dit is één van de vijf voorwaarden voor ontvoogding. Een gevolg hiervan is dat die gemeenten nu ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) opmaken. De vraag rijst nu of van RUP's kan worden afgeweken in de gemeenten die niet ontvoogd zijn.

Artikel 111bis van het decreet op de ruimtelijke ordening is duidelijk, maar dit kan mijns inziens enkel toegepast worden bij de gemeenten die al ontvoogd zijn. Zij voldoen aan alle vijf de voorwaarden: gemeen-

telijk ruimtelijk structuurplan, stedenbouwkundig ambtenaar, plannenregister, vergunningenregister en lijst van de onbebouwde percelen.

De gemeenten die niet ontvoogd zijn, moeten volgens artikel 193, paragraaf 2, deels het gecoördineerd decreet uit 1996 toepassen, inclusief artikel 49. In artikel 49 wordt geen melding gemaakt van ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Mijnheer de minister, kunnen niet-ontvoogde gemeenten alsnog juridisch een beroep doen op artikel 111bis en zodoende afwijkingen toestaan op hun gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen bij het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen? Zo ja, welke procedure dient gevolgd te worden? Biedt artikel 49 van het gecoördineerd decreet een juridische basis voor het toestaan van afwijkingen op de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen? Wordt het al dan niet toestaan van afwijkingen op RUP's bij niet-ontvoogde gemeenten beschouwd als een interpretatie van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren? Gaat u omtrent dit probleem initiatieven nemen op Vlaams niveau?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, de problematiek is mijn administratie en mezelf vanzelfsprekend bekend. Voor de tweede keer ga ik deze commissie aangenaam verrassen met de grote vorm van flexibiliteit en pragmatisme bij het agentschap RO-Vlaanderen.

We passen in Vlaanderen op dit moment twee vergunningenprocedures toe. De niet-ontvoogde gemeenten passen het gecoördineerd decreet van 1996 toe, waarbij men voor afwijkingen gebruik kan maken van het legendarische artikel 49. De ontvoogde gemeenten volgen het decreet van 18 mei 1999. Voor afwijkingen wordt hier gebruik gemaakt van artikel 111bis.

In het coördinatiedecreet van 1996 vermeldt artikel 49 het volgende: "Op met redenen omkleed voorstel van het college van burgemeester en schepenen kan de Vlaamse Regering of de gemachtigde ambtenaar afwijkingen toestaan van de voorschriften van een door de Vlaamse Regering goedgekeurd bijzonder plan van aanleg en van de voorschriften van een verkavelingsvergunning, enkel wat de perceelsafmetingen, de afmetingen en de plaatsing van de bouwwerken, alsmede de voorschriften in verband met hun uiterlijk betreft."

Hier staan de gemeentelijke uitvoeringsplannen niet vermeld, om de eenvoudige reden dat die plannen niet bestonden toen het decreetsartikel gemaakt werd. Het initiële artikel dateert immers van 1970.

In het decreet van 1999 vermeldt artikel 111bis, dat we zelf hebben toegevoegd in 2003: "De vergunningverle-

nende overheid kan, op gemotiveerd verzoek van de aanvrager en na een openbaar onderzoek, beperkte afwijkingen toestaan van de voorschriften van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, van een bijzonder plan van aanleg of van een vergunde verkaveling." De rest is ongeveer hetzelfde.

Er zijn gemeenten die beschikken over een gemeentelijk structuurplan en nadien opgemaakte gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en die nog niet ontvoogd zijn. Als we strikt naar de letter van het decreet van 1996 kijken, zouden in deze gemeenten afwijkingen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan onmogelijk zijn. Dat kan pas worden toegestaan nadat de gemeente ontvoogd is en dus in de procedure van 1999 zit. Sta me toe te zeggen dat hier geen enkele logische verklaring of uitleg voor te bedenken is. Met andere woorden: een kleine lacune in de regelgeving.

Vandaar dat de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren intern afgesproken hebben om artikel 49 ook toe te passen binnen gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. De procedure van artikel 49 wordt dus gevolgd: motivatie college van burgemeester en schepenen, openbaar onderzoek en afleveren.

Bij een gunstig advies van de gewestelijke stedenbouwkundig ambtenaar, kunnen we via een pragmatische aanpak voor oplossingen zorgen voor een probleem dat we op termijn willen aanpakken.

Ik zou nog twee randbemerkingen willen toevoegen. De mogelijkheid die wordt geschapen via artikel 49 gaat over beperkte afwijkingen. We zijn geen wereldschokkende ingrepen in de ruimtelijke ordening aan het doen. Het is ook het gevolg van rechtspraak van de Raad van State, die dat altijd vrij stringent heeft beoordeeld in zijn jurisprudentie.

Ik denk dat we op deze manier een oplossing kunnen bieden. Ofwel wijzigen we het huidige decreet en voegen we dat in. Maar ik zou zeggen, bespaar u de moeite, want we zullen de discrepantie in het nieuwe decreet, dat eerstdaags aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd, wegwerken. Zo komen we tot één vergunningenprocedure, waardoor we in de toekomst voor alle ontvoogde, maar ook voor alle nog niet-ontvoogde gemeenten dezelfde procedureregels gaan volgen, al is het maar in het kader van het afleveren van een attest bij het indienen van een bouwaanvraag.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister, na zo'n antwoord kan ik u alleen maar bedanken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.